

pEt. til Assuranceværdien gjøre en meget stor Forskjel. Jeg kommer her til det Punkt, hvorved den ærede sidste Taler paa eengang af en og samme Grund badlede, baade hvad jeg havde gjort og hvad jeg ikke havde gjort. Der er ikke mere Vilkaarlighed ved at fastsætte en Klassifikation af Bygningerne end ved at fastsætte en Klassifikation af Grundene; en af Delene anseer jeg praktisk nødvendig for at udtrykke i Bestatningen Noget, der er et væsentligt Moment ved Statteevnen. Den ærede Taler vil jo ikke drage i Tvivl, at den samme identiske Bygning, enten den staaer paa et godt eller et slet Sted, maa have samme Assuranceværdi, naar der er foretaget en rigtig Taxation. Det er altsaa Forskjellen mellem Salgsværdien og Assuranceværdien, der skal udtrykkes, og da troer jeg, at naar der er to Steder, der ere assurerede efter samme Regler, hvoraf det ene ligger paa et godt og det andet paa et mindre godt Strøg, da vil det, der ligger paa det heldigere Strøg, i Reglen staae lidt over, og det, der ligger paa det mindre gode Strøg, lidt under Assuranceværdien; det er denne Forskjel, der repræsenterer det, jeg vil kalde Veliggenhedsværdien. Det er altsaa den første Grund, hvorfor jeg samtykkede i, at lægge Veliggenhedsmomentet fra Grundene over til Bygningerne, og den anden Grund er den, at jeg gjerne vilde have Hartkornet anvendt som Maalestok for Kjøbstadgrundene. Nu have flere ærede Medlemmer taget Forargelse af, at det skal kaldes Hartkorn; men jeg skal i denne Henseende for det Første henvise til, hvad jeg har sagt, at det er utænkeligt, ved nogetsomhelst praktisk Viemod at ville opretholde Forskjellen imellem det, der oprindeligt har været Kjøbstadgrund, altsaa det, der i sin Tid laa indenfor Konsumtionelinien, og det, der laa udenfor samme; men dernæst skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at jeg anseer det ønskeligt og som Noget, der har en Fremtid, at faae alle Grunde i Danmark taxerede efter een og samme Regel, og det uden Hensyn til Veliggenheden Ligesom Hartkornansættelsen paa Landet har rettet sig efter Jordens Produktionsevne, uden Hensyn til, om den laa nær ved et Udsædningssted eller en Vej, og uden Hensyn til, om den var aldeles ubebygget, eller der derpaa stod en

Kønne eller et stort Slot, saaledes er det ogsaa ønskeligt, at det Samme, som allerede er indført paa Kjøbstadjorderne udenfor Kjøbstadens Grund, ogsaa finder Anvendelse paa den indre Kjøbstadgrund. Jeg skal her tillade mig at gjøre den ærede første Taler opmærksom paa, at naar jeg har forbeholdt Indenrigsministeren at udnævne en Landmaaler, der skulde lede Taxationen, saa er det naturligtvis ikke Meningen, at man langveis fra skal hente en Landmaaler, naar man har en i Byen, men Hensigten med denne Bestemmelse er, at man skal søge at finde i alle Hovedtræk de samme Regler, der ere fastsatte ved Hartkornansættelsen paa Landet, for at man kan faae en eensartet Bestatning paa Grundene uden Hensyn til Veliggenhed og uden Hensyn til Bebyggelse, hvilket rimeligtvis vil føre til, at ogsaa Hartkornet i Kjøbstæderne drages med ind under den almindelige Landhartkornsskat, naturligtvis imod Vederlag, som jeg mener maa hentes fra Bygningsafgiften. Naar dette er sleet, have vi gjort to store Skridt til at faae et overordentlig simpelt, eensartet og klart Bestatningssystem tilstede. Jeg tvivler ikke paa, at der endnu er fremsført en heel Deel mindre Bemærkninger, som kunde behøve at besvares, men da vi kun ere ved første Behandling, troer jeg at kunne opsætte det til et senere Stadium. Kun Saameget vil jeg bede de ærede Medlemmer være overbeviste om, at jeg fuldkommen har været mig Vanskeligheden ved Opgaven bevidst, og at jeg er freudet til at løse den med din Overbeviisning, at de nuværende Forhold i denne Henseende vare saa forviklede, usikre, uforstandige og i mange Tilfælde saa ubillige, at Lovgivningen burde skride til, og der vil efter min Overbeviisning, naar dette Forslag bliver til Lov, tilveiebringes simple, klare og eensartede Skatteregler, som dog ogsaa ville levne den lokale Forskjellighed og den individuelle Opfattelse rigeligt og frit Spillerum; og som altsaa i sine Hovedgrundtræk ville kunne anvendes med forskjellig Virkning og i Lidenes Løb undergives meget betydelige reelle Forandringer, uden at man behøver at røkke ved det Grundlag, som man eengang har opnaaet.